

CAVALIERI
TUM A Č
ZAKONA O ČINOVNICIMA

S NAROČITIM OSVRTOM NA ZAKON
O DRŽAV SAOBRAĆAJNOM OSOBLJU

T U M A Č

ZAKONA O ČINOVNICIMA

S NAROČITIM OSVRTOM NA ZAKON
O DRŽAV. SAOBRAČAJNOM OSOBLJU

NAPISAO

CAVALIERI CELZIJE

PRETSJEDNIK UPRAVNOG SUDA U P.

VLASTITA NAKLADA

Z A G R E B 1 9 3 1

TISAK ZAKLADE TISKARE NARODNIH NOVINA U ZAGREBU

PREDGOVOR.

Naše je zakonodavstvo u roku od nepotpunih osam godina u dva navrata preduzelo reformu činovničkog pitanja. Prvi puta je ono izazvano okolnošću, što je u ovom pitanju vladao kaos zbog toga, što su ne samo partikularni zakoni na različiti način riješavali ovo važno pitanje, već su i nakon ujedinjenja done-seni mnogobrojni propisi, koji su ovo kaotično stanje po mo-gućnosti još više zamrsili. Pokazala se je stoga preka potreba, da se činovničko pitanje jedinstveno uredi. To je učinjeno za-konom o činovnicima i ostalim državnim službenicima grad. reda od 31. jula 1923. Može se kazati, da je to i jedna dobra strana toga zakona, jer je inače i sa pravnog i sa socijalno-ekonomskog gledišta malo koga zadovoljio. Tome služi dokazom neprestani vapaj iz činovničkih krugova, da se ovaj zakon što prije izmijeni boljim, koji bi u prvom redu na pravednijoj i savremenoj bazi riješio ekonomsku stranu činovničkog problema. Da se ovoj emi-entnoj potrebi doskoči, doneseni su po pojedinim resorima po-sebni zakoni, kojima su činovnicima dani specijalni dodaci na službu.

Kako u tim zakonima nisu sa malom iznimkom bili obuhva-ćeni svi državni službenici, a s druge je strane bilo nužno, da se prinadležnosti istih sistematski uredi i da se i inače uklone mnoge manjkavosti činovničkog zakona od 31./VII. 1923. osje-ćala se je živa potreba potpune reforme u tom pitanju. To je učinjeno zakonom o činovnicima od 31. marta 1931., koji je u svakom pogledu dotjeraniji, a sa gledišta legislativne arhitekto-nike daleko iskače nad zakonom od 31. jula 1923.

Najvažnije reforme, koje donša ovaj zakon odnose se na prinadležnosti državnih službenika i na njihovo napredovanje u službi, te na lične i porodične penzije. U novom su zakonu prinadležnosti svedene na jedan sistem, koji isključuje svaku dvojbu u tom pitanju, dok je pitanje napredovanja u službi uslo-vljeno upražnjenjem mjesta u višoj položajnoj grupi. Važna

je nova institucija činovničkog penzionog fonda, koju su diktirali fiskalni interesi države. Sami pak propisi o porodičnim penzijama daleko bolje i humanije riješavaju ovo pitanje nego li je to učinjeno u dosadašnjem zakonu.

Vrlo je važna i odredba §-a 78. činovničkog zakona o dužnosti naknade štete, što ju državni službenik nanese trećim licima. Naročito valja sa priznanjem istaknuti prihvaćeno načelo slobodne tužbe, jer se time diže ugled javne uprave i moralizuje karakter javnih organa.

Istaknuvši ovako u krupnim crtama najvažnije reforme novog činovničkog zakona, valja primijetiti, kako su njegovi propisi dosta komplikovani, i kako se je zbog toga općenito osjećala potreba jednog komentara.

Na ponuku iz činov. krugova latio sam se toga posla, te sam u razmjerno kratkom vremenu napisao tumač, koji ovim predajem javnosti. Bilo mi je to moguće učiniti samo zato, što se već dvadeset godina bavim činovničkim problemom i što sam pored nekih drugih djela u toj materiji, godine 1926. izdao komentar zakona o činovnicima i ostalim držav. službenicima građ. reda od 31./VII. 1923., koji je općenito naišao na najpovoljniji prijem i u stručnoj kritici i u činov. krugovima.

Kada sam već bio dovršio tumačenje zakona o činovnicima, dobio je previšnju sankciju zakon o držav. saobraćajnom osoblju, koji je u svojem najpretežnijem dijelu sazdan na istim principima, na kojima počiva činovnički zakon. Šta više može se kazati, da su propisi i jednog i drugog zakona u najvećem dijelu jedni i isti. Da omogućim uspješnu uporabu mojeg tumača i državnom saobraćajnom osoblju, uzeo sam pri tumačenju naročiti obzir i na propise zakona o državnom saobraćajnom osoblju istaknuvši sva gdje razlike između jednog i drugog zakona, gdje se to pokazalo potrebnim. Može se dakle kazati da moje djelo sadržaje zapravo tumač oba zakona.

U drugom djelu knjige tiskane su kao prilog tumača uredbe, koje stoje u vezi sa zakonom, a u trećem zakon o državnom saobraćajnom osoblju uz potrebne primjetbe za lakšu upotrebu kao i prilozima spadajući tome zakonu.

Mjeseca jula 1931.

C. C.

I. DIO

ZAKON O ČINOVNICIMA

OD 31. MARTA 1931.

- na zvanje činovnika 67 — koji su iz zvanja dnevničara neposredno prešli u zvanje zvaničnika 254 — njihov raspored po činovn. zakonu 385—390 — finans. kontrole 299 — šumarske i rudarske struke 336.
- Zvanja — koja sačinjavaju struku — 28 — podjela istih na položajne grupe 31 — raspored istih 52 — koja su predviđena u više grupa 55 — na niža zvanja ne može se službenik postaviti bez njegovog pristanka 101, 478 — ukidanje istih 165.
- Žalba — na ocjenu 50 — protiv presude 218, 509, 519 — na odluku o udaljenju od dužnosti 228, 523 — kada joj ne ima mjesta 207.
- Zaustavljanje napredovanja — po grupama i po perijodskim povišicama 60, 460.
- Žena — koje službe ne može vršiti 16 — koje može vršiti u saobraćajnoj službi 444 — ako je rimokatoličke vjeroispovijesti i rastavljena ne pripada joj pravo na porodičnu penziju 154 — pri porodu 93, 473.

S A D R Ź A J :

	Strana
Predgovor	3
I. DIO	
Zakon o činovnicima	5
Glava I. Osnovne odredbe	7
Glava II. Podjela službenika i službe	18
Glava III. Pripravna služba	26
Glava IV. Prinadležnosti aktivnih držav. službenika grad. reda	31
Glava V. Ocenjivanje	42
Glava VI. Kretanje u službi	52
Glava VII. Opšte odredbe	69
Glava VIII. Prestanak službe	109
Glava IX. Penzije	118
Glava X. Kontraktualni činovnici i dnevničari	163
Glava XI. Disciplinski propisi	177
Glava XII. Prelazna i završna naređenja	236
Glava XIII. Raspored zvanja	323
Stvarno kazalo	555
II. DIO	
Prilozi činovničkom zakonu od 31. III. 1931.	381
III. DIO	
Zakon o državnom saobraćajnom osoblju od 22. VI. 1931.	441